

Amit a HPV-ről tudni kell

A humán papillomavírus (HPV) a leggyakoribb szexuális úton terjedő vírus. Többen kapják el, mint ahányan észreveszik, nem feltétlenül okoz ugyanis tüneteket; ha mégis, akkor szemölcs vagy daganatmegelőző állapot, illetve daganat formájában jelenik meg.

Éva intimborotválkozás közben érezte meg az újával, hogy a nemi szervén kitapintható elváltozások vannak. Tükör segítségével szemügyre vette őket, és többféle szemölcsszerű képződményt is talált. Rögtön utánanézett a neten, mi lehet ez. Ott a begyulladt szőrtüszőtől kezdve a HPV-fertőzés szemölcsös változatáig mindent talált. Mire az orvoshoz eljutott, már teljesen kikészült, mert annyit tudott, hogy a HPV-nek rákkeltő változata is van, így aztán a legrosszabb forgatókönyv lebegett a szeme előtt. Brátnője tanácsára nem nőgyógyászhoz, hanem STD-szakemberhez fordult. Az STD mozaikszó a sexually transmitted diseases rövidítése, ami a szexuális úton

terjedő betegségeket jelenti. A bőr- és nemigyógyászok, avagy STD-orvosok azok a szakemberek, akik a különböző szexuális úton terjedő betegségekkel, illetve az intimterületek bőrén és nyálkahártyáján megjelenő elváltozásokkal foglalkoznak. Éva kezelése még aznap elkezdődött, és a HPV-szűrésen is átesett. Az első megnyugtató mondat az volt az orvosától, hogy elkapta ugyan a szemölcsös HPV-t, de nem biztos, hogy a vírusnak azon változata is a szervezetében van, amelyik a legújabb kutatások szerint a méhnyakrákot okozza.

KÖNNYŰ ÁTADNI...

– A férfiak elvileg hamarabb észrevehetik a nemi szervükön

megjelenő elváltozásokat – mondja **dr. Tisza Tímea**, a Belvárosi Orvosi Centrum STD-orvosa. – A hímvesző bőrén előfordulhatnak ártalmatlan fibromák, pattanások, anyajegyek, begyulladt faggyúmirigyek. Míg a nők jobban hozzák vannak szokva az intim (ön)vizsgálathoz, a férfiak sokszor csak akkor veszik észre, hogy condylomájuk van, ha egyéb panaszuk is akad, különösen ha a növedék a végbélnél jelentkezik.

A condyloma elnevezést egyébként az ókori görögök is használták, a jelenség már akkoriban is ismert volt. Az orvostudomány azonban sokáig nem tudta megállapítani,

hogy mi okozza. Csak 1954-ben látott napvilágot egy tanulmány, amiből kiderült, hogy az amerikai katonák Japánból és Koreából „hozták haza” a feleségeiknek a betegséget, tehát biztosan nemi úton terjed. Tíz évvel később határozták meg, hogy a condyloma egy önálló, a közönséges szemölcstől különböző entitás, vírusos nemi betegség, az 1970-es években pedig az is kiderült, hogy elektromikroszkóppal papillomavírust lehet belőle kimutatni. Mivel a HPV ma már a védőoltáshoz kapcsolódó lakossági felvilágosító kampányoknak köszönhetően egyre ismertebb, az érintettek először megijednek, nem rögtön egyértelmű nekik, hogy ez a HPV nem az a HPV, amelyik rákot is okozhat.

Sokféle létezik

A HPV-nek a jelenlegi adatok szerint több mint 150 fajtája van, de nem mindegyik terjed nemi úton. A vírusok kb. 40 fajtája adható tovább szexuális érintkezéssel.

ÁRTALMATLAN VAGY SEM?

A condyloma önmagában ártalmatlan, bár ha hagyják elburjánzani, benőheti a testnyílásokat, és folyamatosan fertőzheti a bőrt, valamint a partnerek bőrét.

– A condyloma az esetek többségében nem tartalmazza a méhnyakrákban kóroki tényezőként leggyakrabban megtalálható 16-os, 18-as vírust – magyarázza a szakértő. – Ahhoz azonban, hogy megállapítsuk, a HPV melyik típusát vagy típusait kapta el a beteg, tesztet kell végezni. A mintavétel a nőknél a méhnyakrákszűréséhez hasonló, a férfiaknál pedig a péniszről veszünk hámsejteket, szintén citológiai kefével. Ugyanakkor a nőgyógyászati méhnyakrákszűréskor sajnos nem mindig végzik el a HPV-tesztet. Ezt külön kell kérni, és önköltséggel is számolni kell, pedig már a korai szakaszban is megmu-

tatná, hogy kik az igazán veszélyeztetettek, és hogy a fertőzés mely típusával állunk szemben. Előfordulhat, hogy akinek kívül jóindulatú HPV-je van, annál belül már elindult egy rosszindulatú elváltozás. A vizsgálatoknak ezért mindig nagyon körültekintőnek és alaposnak kell lenniük. A jó hír, hogy a vulván, a külső nemi szervben található condyloma meglehetősen ritkán jelentkezik a hüvelyben vagy a méhszájon. Viszont ha ide is beterved, azt már a betegséget jól ismerő nőgyógyász kezeli, míg a végbél környékén vagy a végbélben jelentkezőt a proktológus fogja gyógyítani.

LÉZER, ECSETELÉS, OLTÁS

Amikor Éva kezelése elkezdődött, háromféle eljárás közül választhatott. Ő nem akarta magának otthon ecsetelni az egyes szemölcsöket, mert tudta, hogy az akár több hónapig is eltarthat. Az orvos általi ecsetelést sem tartotta elég hatékonynak. Gyorsabb megoldást választott: helyi érzéstelenítés után lézerrel égették le a szemölcsseit. Szerencséjére a méhszájon egyet sem találtak nála.

– A kezelés módja sok mindentől függ – mondja dr. Tisza Tímea. – Nem mindegy, hogy a páciens hány éves, van-e valamilyen, az immunrendszer működését befolyásoló alapbetegsége, mekkora és mennyi condylomát találunk rajta, és ezek hol helyezkednek el. Az is nagyon fontos, hogy a beteg a partnerével együtt jöjjön kezelésre, mert amíg az egyikük fertőz, addig a másik sem tud meggyógyulni! Mi, nemigyógyászok, a HIV-, valamint a szifilisztesztet is javasolni szoktuk, mert azt látjuk, hogy az STD-betegségek kéz a kéz-

Ami tilos

Aki a HPV szemölcsös változatával fertőződött meg, az minden olyan cselekvést engedjen el egy időre, ami traumát okozhat a bőrnek. Kerülni kell az intimborotválkozást, a gyantázást, ezek a műveletek ugyanis a bőrfelszín sérülésével járhatnak, és tovább fertőzhetik a még egészséges területeket is. Aki megszokta, hogy a szeméremszőrzete kisebb, az akkor legfeljebb ollóval fazonírozza. A kezelés alatt nem szabad olyan fehérneműt viselni, ami folyamatosan dörzsöli a bőrt, azaz tilos a tanga és a csipkés bugyi. Az érintettek ne biciklizzenek, ne lovagoljanak. Az uszodáról, szaunáról, wellnessről, jakuzziról is le kell mondani, hiszen az intimterületet egyébként is nehéz szárazon tartani. Alapvető továbbá, hogy az illető a törölközőjét soha ne adja át másnak, és rendszeresen, magas hőfokon mossa ki azt.

ben járnak. Sok esetben fontos az egyidejűleg meglévő folyás, fokozott váladékozás kezelése is, mert az jó táptalaj a szemölcsnek a terjedéshez, hiszen folyamatosan nedvesen tartja a közeget. A condylomás betegeknek minden esetben felajánlom a HPV-oltást. Ezt ma hazánkban a kislányok ingyenesen kaphatják meg.

Tudni kell, hogy a HPV nem olyan, mint a herpesz, ami, ha egyszer elkaptuk, örökre benne marad a szervezetben.

– Az immunrendszer képes megszabadulni tőle, de a későbbiekben újrafertőződhetünk

egy, a betegségben érintett partnertől. Az illető ráadásul akkor is fertőz, ha nincsenek sem tünetei, sem szemölcssei! A betegség ellen az óvszer sem véd meg, a HPV bórról bőrre is terjedhet, és azok a helyek, amelyeket nem fed gumi (szeméremdomb, a comb belső része), megfertőződhetnek.

A 9 komponensű HPV-oltásban benne van a két leggyakoribb szemölcsös változat (6, 11 típusok) elleni védelem, és védelmet jelent a hét leggyakoribb rákot okozó típusal (16, 18, 31, 33, 45, 52, 58) szemben is. Felnőtteknél fél év alatt három oltást kell beadatni, míg 14 éves korig két oltás is elég a védelem kialakulásához.